

REFERAT Klima-, Natur- og Miljøudvalget - 2022-2025

d. 27-05-2024

Mødedato Mandag d. 27. maj 2024 kl. 12:30

Mødested Mødelokale 1, Kirketorvet 1

Indholdsfortegnelse

Teknisk Budget 2025-2028 Klima-, Natur- og Miljøudvalget.....	3
Anden drøftelse af drifts- og anlægsudfordringer budget 2025-2028.....	6
Godkendelse af markedspriser hos kommunale institutioner som følge af ny vejledning.....	8
Godkendte projektforslag om fjernvarme.....	10
Udkast til Strategi og Handleplan, Natur & Friluftsliv 2024.....	11
Udkast til nyt kommissorium, Bestyrelsen for Vejle Ådal & Fjord.....	13
Kommunalt administrerede toiletbygninger langs Vejle Fjord.....	15
Kajakudlejning på Vejle Kommunes strande.....	17
Indstilling om bevilling til Natur- og Stilpuljen 2024.....	18
Opsamling på høring for de kommunale handleplaner for Natura 2000-områder.....	20
Vand i Vejle - Prioriterede Handlinger.....	24
Vand i Vejle - Klimapuljen.....	26
Vand i Vejle - hydrauliske principper.....	28
Status Ejektorprojekt.....	29
Fremme af kommunalt fællesprojekt til stormflodsbeskyttelse af Vejle midtby.....	30
Opfølgning på temamøde om Økolariets fremtidige udvikling.....	33
Børne- og ungepolitik.....	35
Deltagelse i kommunale aktiviteter.....	37
Meddelelser.....	38
Digital godkendelse af beslutningsprotokol.....	39

Punkt 83: Teknisk Budget 2025-2028 Klima-, Natur- og Miljøudvalget

00.30.10-S00-4-24

Resumé

Det tekniske budgetforslag 2025-2028 herunder de generelle budgetbemærkninger og aktivitetsforudsætninger fremlægges til udvalgets godkendelse. Derudover orienteres udvalget om det tekniske anlægsbudgetforslag.

Sagsfremstilling

Ifølge den interne tidsplan for budgetlægningen 2025-28 godkendt af Klima-, Natur- og Miljøudvalget den 4. marts 2024 skal udvalget i dag godkende:

- Teknisk budgetforslag 2025-28,
- Generelle bemærkninger inkl. aktivitetsforudsætninger og
- Takster

Herudover orienteres udvalget om:

- Teknisk anlægsbudgetforslag

Ad 1. Teknisk Budgetforslag 2025-28

Udgangspunktet for den tekniske budgettramme er det vedtagne budget 2024, korrigeret for efterfølgende politiske beslutninger.

Nettorammen for 2025 for Klima-, Natur- og Miljøudvalget udgør 34,482 mio. kr. og fordeler sig i følgende hovedoverskrifter:

Klima-, Natur- og Miljøudvalget i 1.000 kr. 2024 prisniveau	Vedtaget budget	Budgetforslag 2025	Budgetforslag 2026	Budgetforslag 2027	Budgetforslag 2028
Natur- og Udeliv	14.060	14.081	14.081	14.081	14.081
Miljøprojektet	1.373	1.360	1.360	1.360	1.360
Vand	8.676	8.676	8.676	8.676	8.676
Industri & Landbrug	464	335	335	335	335
Klima	1.515	1.515	1.515	1.515	1.515
Økolariet	6.076	6.076	6.076	6.076	6.076
Grønt Forum	936	936	936	936	936
Skadedyr	156	156	156	156	156
Puljer, biler	1.445	1.445	1.445	1.445	1.445
Rum til velfærd / eksterne kons.	0	-99	-198	-231	-264
Serviceudgifter i alt	34.702	34.482	34.383	34.350	34.317

Figur 1: Tabel med budgetforslag 2025-2028, fordelt på hovedområder.

Ændringer mellem 2024 og 2025 vedrører primært tidligere Lov- og Cirkulæreprogram, hvor midler til lokale energikoordinationsfora vedr. varmeplanlægningen falder i 2025. Dertil kommer besparelser fra datadrevet energiledelse samt et fald i den administrative besparelse fra budget 2024.

Derudover kommer Rum til velfærdsprioritering.

Rum til velfærdsprioritering/Eksterne konsulenter

Serviceudgifterne reduceres jf. Vejle Kommunes budgetstrategi med 5 mio. kr. årligt for at skabe rum til velfærdsprioritering. Det svarer ca. til 0,1 % af de samlede serviceudgifter. Hertil kommer forventning om reduceret forbrug af eksterne konsulenter på 10 mio. kr. i 2025.

Besparselsen på Klima-, Natur- og Miljøudvalget udgør 99 t.kr. i 2025.

Udvalget skal drøfte, hvordan besparelsen håndteres. Endelig beslutning foreslås at afvente det vedtagne budget 2025 i oktober.

Brugerfinansieret område

Klima-, Natur- og Miljøudvalget i 1.000 kr. 2024 prisniveau	Vedttaget budget 2024	Budgetforslag 2025	Budgetforslag 2026	Budgetforslag 2027	Budgetforslag 2028
Brugerfinansieret					
Ressourcer & Genbrug	-8.801	-10.814	-10.814	-10.814	-10.814
Driftsbidrag klimainvestering	-3.269	-3.493	-3.551	-3.610	-3.610
Varmeforsyning	0	0	0	0	0
Brugerfinansieret i alt	-12.070	-14.307	-14.365	-14.424	-14.424

Figur 2: Tabel med budgetforslag 2025-2028, på det brugerfinansierede område.

Ressourcer & Genbrug

Ressourcer Genbrug budgetterer med et ordinært driftsoverskud på 2,6 mio. kr. i 2025.

Ved opførelsen af RCV blev der som finansiering til byggeriet optaget gæld. I det tekniske budgetforslag for 2025 og årene frem afvikles der gæld - relateret til opførelsen af RCV - på 8,2 mio. kr. årligt.

Således viser det tekniske budgetforslag et overskud på 10,8 mio. kr., hvilket fremgår i tabellen ovenfor. Det består af udgifter for 203,5 mio. kr. og indtægter på 214,3 mio. kr.

Driftsbudgettet i 2025 er på samme niveau som i 2024, og med de samme driftsmæssige forudsætninger som budget 2024.

Der er varslet en række ændringer i RG rammebetingelser, som kan få indflydelse på resultatet i 2025 – fx forventes der at komme et producentansvar på emballage, hvor den økonomiske konsekvens fortsat er usikker.

På den baggrund indstilles uændrede takster i al væsentlighed.

Taksterne er vedlagt som bilag, som umiddelbart efter sommerferien fremskrives med 2025-priser.

Ressourcer & Gebrug - specifikation i 1.000 kr. 2024 prisniveau	Budgetforslag 2025
Indtægter	-214.335
Udgifter	203.521
Total	-10.814
Afdrag på gæld RCV	8.181
Afdrag på øvrigt mellemværende	2.633
Sum herefter	0

Figur 3: specifikation af budget 2025 Ressourcer & Genbrug

Driftsbidrag klimainvestering

Bidraget er Vejle Spildevands betaling af renter og afdrag på lån til klimaanlæg. Dette bør ses i sammenhæng med det lån, som Vejle Kommune betaler og afdrager over en 20-årig periode. Afdrag og renter betales 100% af Vejle Spildevand. Rentebeløbet er faldende, men føres på konto 7, og derfor ses et stigende indtægtsbudget, som er et udtryk for stigende afdrag pga. de faldende renter.

Kommentarer fra Fag- og LokalMED

Oplæg til det tekniske budget er fremlagt for hhv. LokalMED og FagMED. Høringssvar er vedhæftet.

Ad 2. Generelle budgetbemærkninger og aktivitetsforudsætninger

Generelle budgetbemærkninger inkl. aktivitetsforudsætninger er vedlagt som bilag.

Ad 3. Takster

Takster på det brugerfinansierede område er vedlagt som bilag. Taksterne vil efter sommerferien blive fremskrevet til 2025-priser.

Ad 4. Orientering om Teknisk anlægsbudgetforslag

Økonomiudvalget godkendte den 13. maj 2024 direktionens oplæg til det tekniske anlægsbudgetforslag 2025-2028. Det indgår herefter i det tekniske budgetforslag.

Anlægsbudgetforslaget indeholder overslagsårene fra det vedtagne anlægsbudget 2024-2027 og politiske beslutninger truffet af Byrådet efterfølgende til og med 24. april 2024. Anlægsbudgetforslaget vil efter Økonomiudvalgets godkendelse blive ajourført med beslutninger til og med Byrådets møde den 19. juni 2024 samt fremskrevet til 2025-niveau.

Anlægsbudgetforslaget kan ses i bilag.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at det tekniske budget, de generelle budgetbemærkninger og aktivitetsforudsætninger godkendes, og

at orientering om teknisk anlægsbudget tages til efterretning.

Beslutning

Godkendt.

Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Høringssvar budget 2025 - FagMED 15.05.2024

Anlægsbudgetforslag 2025-2028 Klima-, Natur- og Miljøudvalget

Klima-, Natur og Miljøudvalget Generelle bemærkninger

Takstblad Ressourcer og Genbrug 2025 - i 2024-prisniveau

Punkt 84: Anden drøftelse af drifts- og anlægsudfordringer budget 2025-2028

00.30.10-S00-4-24

Resumé

Klima-, Natur- og Miljøudvalget fortsætter drøftelsen af udfordringer til budget 2025-2028 for drift og anlæg.

Hertil skal udvalget beslutte, hvilke drifts- og anlægsudfordringer, der skal forelægges på Byrådets temamøde ultimo juni måned.

Sagsfremstilling

Udvalget havde på sidste udvalgmøde - den 22. april 2024 - første drøftelse af drifts- og anlægsudfordringer/ønsker indenfor udvalgets område.

Med afsæt i disse drøftelser og i forlængelse af nedenstående budgettidsplan, skal udvalget i dag beslutte og prioritere, hvilke udfordringer, der skal forelægges på Byrådets budget temamøde 27. juni 2024.

Dato	Udvalg	Emne
4. marts 2024	KNMU	Orientering om tidsplan, budgetstrategi og budgetproces
7. marts 2024	FagMED	Orientering om tidsplan, budgetstrategi og budgetproces.
Uge 10-12, 2024	LokalMED	Orientering om tidsplan, budgetstrategi og budgetproces.
22. april 2024	KNMU	1. drøftelse af drifts- og anlægsudfordringer samt kapacitetsanalyser.
Uge 18-20, 2024	LokalMED	Høring om budget
13. maj 2024	FagMED	Høring om budget
27. maj 2024	KNMU	2. drøftelse af drifts- og anlægsudfordringer samt kapacitetsanalyser. Godkendelse af teknisk budget, generelle bemærkninger, aktivitetsforudsætninger og takster. Orientering om anlægsbudgetforslag.

Figur 1. Tidsplan for Klima-, Natur- og Miljøudvalgets budgetproces.

Udvalgets drøftelser vil på mødet tage afsæt i en opdateret præsentation fra sidste møde.

Budgetnotat

Udfordringerne er kategoriseret som grønne eller blå.

- Grøn - Udfordringer opstået som følge af ændring af servicebehov / bevilling der bortfalder
- Blå - Vigtige budgettemaer / indsatser

Til brug for de politiske drøftelser er der udarbejdet et budgetnotat, der kort beskriver udvalgets grønne budgetudfordringer i 2025 på drift og anlæg.

Budgetnotaterne og indholdet heri vil blive præsenteret på Byrådets temamøde i juni, og materialet indgår i budgetlægningens spor 2.

Udkast til budgetnotat er vedhæftet denne sag - Budgetnotaterne bliver efter dette møde tilpasset efter Udvalgets endelige prioritering af drifts- og anlægsudfordringer.

Kapacitetsanalyser

I budgetprocessen skal udvalgene opdatere og udarbejde nye kapacitetsanalyser. Med det menes analyser af kapacitetsmæssige behov, der bl.a. opstår som følge af Vejle Kommunes befolkningsmæssige og geografiske

sammensætning. Disse overvejelser indgår i budgetnotaterne.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget drøfter og beslutter, hvilke drifts- og anlægsudfordringer, der skal forelægges Byrådet på budget-temadagen 27. juni 2024.

Beslutning

Godkendt.

Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

KNMU Budgetnotat 2025

Punkt 85: Godkendelse af markedspriser hos kommunale institutioner som følge af ny vejledning

01.30.00-P20-7-24

Resumé

Forvaltningen forelægger overfor Klima-, Natur- og Miljøudvalget markedspriser for indsamling af forbrændingseget affald fra kommunale institutioner til godkendelse. Dette sker på baggrund af ny vejledning fra Forsyningstilsynet den 16. oktober 2023. Der har pågået en nærmere afklaring og dialog med Brancheforening Cirkulær omkring vejledningen.

Sagsfremstilling

Forsyningstilsynet offentliggjorde den 16. oktober 2023 en ny vejledning, hvori de gør opmærksom på, at indsamling hos kommunes egne institutioner betragtes som indsamling af erhvervsaffald. Det fremgår af Miljøbeskyttelsesloven § 48 a, at indsamling af forbrændingsegnete erhvervsaffald skal ske til markedspris.

Brancheforeningen Cirkulær har på kommunernes vegne henvendt sig til Energistyrelsen med henblik på at afdække baggrunden for, at der skal opkræves markedspriser for indsamling af forbrændingseget affald fra kommunale institutioner, da det ikke er gældende for de øvrige affaldsfraktioner fra de kommunale institutioner. Energistyrelsen har svaret, at markedspriser for kommunale institutioner er i tråd med den linje, der blev lagt i forbindelse med Klimaplanen, hvor der skal sikres en lige konkurrence, når kommuner og private aktører tilbyder ydelser til virksomheder.

Siden 2023 har alle virksomheder haft mulighed for at få indsamlet restaffald til markedspriser, og de mindre virksomheder, der producerer affald i art og mængde svarende til en husholdning, tilbydes alle indsamlingsordninger i Vejle Kommune, ligeledes til markedspriser. Dette er indarbejdet i gebyrerne, der blev godkendt af byrådet den 23. november 2022.

Der er afventet tilbagemelding fra Brancheforeningen Cirkulær og Energistyrelsen, hvorved opkrævning for 2024 endnu ikke er udsendt. Derfor er det stadig muligt at følge Forsyningstilsynets vejledning for 2024. Der er udarbejdet forslag til markedspriser, jf. bilag 1, for indsamling af forbrændingseget affald hos kommunale institutioner samt service tilknyttet indsamlingsordningen.

Økonomi

Jf. Forsyningstilsynets vejledning kan gebyrerne for 2024 fastsættes som de reelle udgifter plus et mertillæg på 5-15%. Alternativt kan gebyrerne baseres på en markedsundersøgelse. Forvaltningen har valgt at udarbejde priserne på baggrund af reelle omkostninger, som ligeledes gjorde sig gældende i forbindelse med fastsættelse af markedspriser for erhverv for 2024.

Til udregning af gebyrerne er anvendt:

- Gebyrerne for husholdningerne, som er beregnet ud fra "Hvile i sig selv princippet"
- Et mertillæg på 10 %.

Da det, jf. Vejle kommunes regulativ, er obligatorisk for kommunale institutioner at deltage i de kommunale indsamlingsordninger, er priserne momsfritaget.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger hertil.

Sagens videre forløb

Sagen skal behandles af Økonomiudvalget og Byrådet.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget anbefaler over for Økonomiudvalget og Byråd, at forslag til markedspriser i 2024 vedrørende indsamlingsordninger af forbrændingseget affald for de kommunale institutioner godkendes.

Beslutning

Anbefalet.

Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Bilag 1 Forslag til gebyrer for indsamling af restaffald for kommunale institutioner

Punkt 86: Godkendte projektforslag om fjernvarme

01.30.00-P20-7-24

Resumé

Orientering om godkendte projektforslag i forbindelse med fjernvarmeforsyning jf. Klima-, Natur og Miljøudvalgets beslutning af 2. maj 2022 om delegation af kompetence for at fremme sagsbehandlingen af fjernvarmeprojekter.

Sagsfremstilling

Teknik & Miljø har godkendt følgende projektforslag:

- Fjernvarmeforsyning af nyt boligområde ved Moldevej, 7100 Vejle - lokalplan 1362 der ligger indenfor TREFOR Varmes eksisterende forsyningsområde. Der vil være samfundsøkonomisk fordel på 2,75 millioner kroner i forhold til alternativet, som er individuelle varmepumper - set over en periode på 20 år. Selskabsøkonomisk vil projektforslaget genere et overskud på 0,92 millioner kroner over 20 år. Varmeomkostningerne for kunderne er beregnet til 7.000 kroner/enhed/år, hvilket er en besparelse på 4,4 % fremfor ved opvarmning med individuelle varmepumper. Gennemførelse af projektet vil i løbet af 20 år medføre en øget luftemission af CO₂ på 40 tons. Følsomhedsberegninger viser, at det godkendte projektforslag er robust i forhold til alternativet.
- Fjernvarmeforsyning af ny bebyggelse ved Grundet, 7100 Vejle - delområde 4 i lokalplan 1207 der ligger op til TREFOR Varmes eksisterende forsyningsområde. Der vil være samfundsøkonomisk fordel på 1,03 millioner kroner i forhold til alternativet, som er individuelle varmepumper - set over en periode på 20 år. Selskabsøkonomisk vil projektforslaget genere et overskud på 0,18 millioner kroner over 20 år. Varmeomkostningerne for kunderne er beregnet til 8300 kroner/enhed/år, hvilket er 22 % dyrere fremfor ved opvarmning med individuelle varmepumper. Gennemførelse af projektet vil i løbet af 20 år medføre en øget luftemission af CO₂ på 27 tons. Følsomhedsberegninger viser, at det godkendte projektforslag er robust - dog vil et nettovarmebehov på -20 % eller et investeringsniveau på + 20 % genere et selskabsøkonomisk underskud på henholdsvis ca. 0,15 millioner kroner og ca. 0,3 millioner kroner.

Begge projekter har været i høring jf. projektbekendtgørelsens § 18, og der er ikke indkommet bemærkninger til projektforslagene.

Klima og resiliensvurdering

Vejle Kommunes klimaplan og varmeplan har en række målsætninger om at understøtte udbredelsen af fjernvarme og derved skabe en mere grøn varmeforsyning i Vejle Kommune.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Lars Schmidt var fraværende.

Punkt 87: Udkast til Strategi og Handleplan, Natur & Friluftsliv 2024

01.00.00-P22-1-24

Resumé

Natur- & friluftsstrategi 2024, med tilknyttede Handleplan, Natur & friluftsliv 2024, sætter retningslinjerne for de næste fire års udvikling af Vejle Kommunes natur og friluftsliv inklusiv bidrag til udvikling af klimatilpasning og erhverv. Strategien, der er tredje version i rækken, er denne gang opdelt i en "strategi" - med vision og delvisioner - og en handleplan, der indeholder konkrete målsætninger og indsatser de kommende fire år. Samlet set udgør de to dokumenter næste generation og videreudvikling af Natur & Friluftsstrategi 2019.

Sagsfremstilling

Udkast til Natur- og Friluftsstrategi 2024 er den 20. nov. 2023 forelagt Klima-, Natur- og Miljøforum til orientering. Bemærkninger og ønsker til strategi-udkastet, fremført på mødet d. 20. nov. 2023, er oplyst i vedhæftede excel-ark (*bilag 3*). Forvaltningens vurdering af bemærkningernes relevans og forslag til deres videre skæbne i forhold til strategiens endelige formulering, er ligeledes noteret i bilag 3. Klima-, Natur- og Miljøudvalgets egne input til strategi og handleplan overleveres direkte til forvaltningen på nærværende møde, tilrettes og godkendes endeligt på efterfølgende møde. Det er målet, at strategien revideres inden for hver byrådsperiode.

Om Strategien

Dokumentet formulerer dels en overordnet vision for området, dels en række delvisioner for de respektive fagområder, der samlet set forestår den daglige forvaltning af Natur og Friluftsliv i Vejle Kommune.

”Vejle med Vilje” er titlen på byrådets vision for Vejle Kommune 2023. Her er ambitionerne fra øverste sted, at vi sætter naturen først, og giver naturen mere plads. Med afsæt i byrådets vision ønsker vi, med nærværende Natur- & friluftsstrategi 2024, at medvirke til at sikre fremtidens biodiversitet, udvikle optimale rammer for et alsidigt friluftsliv samt understøtte Vejle Kommunes strategi for bosætning, grøn omstilling og klimatilpasning. Ud over de respektive visioner på området, så formulerer strategien desuden en række scenarier for, hvordan Vejle Kommune ønsker at indgå samarbejder med borgere, foreninger og interesseorganisationer, samt hvordan vi bedst muligt sikrer optimal borgerinddragelse i fælles målsætning om, at være én af landets bedste friluftskommuner.

Som noget nyt er Natur- & friluftsstrategi 2024 opdelt i henholdsvis en strategi og en handleplan. Opdelingen sker for at sikre et godt afsæt for den politiske drøftelse af de visioner, der udstikkes i dokumentet. Handleplanen opsætter konkrete mål og indsatser for den kommende forvaltningsperiode og udgør således midlet til at nå strategiens mål. De to dokumenter supplerer hinanden og bør læses samlet.

En stor del af målene i Natur- & friluftsstrategi 2019 er allerede realiseret. Natur- & friluftsstrategi 2024 er derfor en naturlig videreførelse af gældende strategi. Fremførte indsatsområder i Handleplan, Natur- & Friluftsliv 2024 (*bilag 2*) er inddelt i følgende 3 niveauer: 1.) Opgaver som kommunen er forpligtet til at gennemføre, enten ifølge lovgivningen, byrådsbeslutninger, eller fordi indsatsen er fastlagt i kommuneplanens overordnede mål og retningslinjer. 2.) Opgaver, som kommunen kan udføre, og som prioriteres højt at få løst inden for den økonomiske ramme, kommunen har. 3.) Opgaver, som kommunen gerne vil have udført, hvis der kan skaffes finansiering, herunder specielt ekstern finansiering.

Vejle Kommune har hvert fjerde år, siden 2015 udarbejdet en opdateret og afstemt Natur- & friluftsstrategi. Med afsæt i byrådets vision ”Vejle med Vilje” sætter nærværende strategi og handleplan retning for Vejle Kommunes arbejde med udvikling af vores natur og friluftsliv, og borgernes muligheder for at komme ud i den.

Når input fra henholdsvis Klima-, Natur- og Miljøforum samt Klima-, Natur- og Miljøudvalget er indarbejdet i nærværende udkast til Natur- & friluftsstrategi 2024 samt Handleplan, Natur & friluftsliv 2024, forelægges de endelige dokumenter igen Natur- og Miljøudvalget til endelig godkendelse. Udvalgets ønsker til ændringer fremføres på nærværende udvalgs møde og tilføjes bilag 3.

Klima og resiliensvurdering

På tværs af visioner, del-strategier og specifikke tiltag i handleplanen, udgør klima- og resiliensindsatsen en fundamental del af de kommende fire års arbejde. Det gælder specifikt i forvaltningen af vores skove, vandløb, byer, lysåbne natur og fjord. Gode natur- og udelivsfaciliteter vil på sigt medvirke til at mindske behovet for at flyve og rejse til udlandet efter store oplevelser.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udkast til Natur- & friluftsstrategi 2024 samt Handleplan, Natur- & friluftsliv 2024 færdiggøres med udvalgets ønsker til justeringer og tilføjelser med henblik på endelig godkendelse på efterfølgende møde.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Bilag 1.) NATUR & FRILUFTSSTRATEGI 2024

Bilag 2.) HANDLEPLAN, Natur & Friluftsliv 2024

Bilag 3.) Kommentarer fra KNM-forum den 20.11.23

Punkt 88: Udkast til nyt kommissorium, Bestyrelsen for Vejle Ådal & Fjord

00.01.00-P20-2-23

Resumé

Bestyrelsen for Vejle Ådal & Fjord har netop haft 10-års jubilæum. Det giver anledning til at genbesøge det kommissorium, der ligger til grund bestyrelsens virke og få trykprøvet; visioner, beføjelser, formål og opgaveportefølje. Nærværende kommissorium 2024 udstikker rammerne for bestyrelsens kommende periode. Det anbefales, at dokumentet først høres i Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati og Kultur- og Idrætsudvalget, inden Klima-, Natur- og Miljøudvalget endeligt godkender nyt kommissorium med fuld tilslutning på tværs af alle interessentgrupper.

Sagsfremstilling

Med afsæt i de samlede drøftelser på seneste to møder i Bestyrelsen for Vejle Ådal & Fjord, har forvaltningen sammenfattet nærværende udkast til nyt kommissorium. Udkastet er drøftet med VÅF-bestyrelsen ad to omgange, i koordineringsgruppen af Vejle Kommune-ledere, samt Dan Arnløv (Kultur- og Idrætsudvalget), Thyge Bjerring (Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati) og Søren Peschardt (Klima-, Natur- og Miljøudvalget). Det nye kommissorium har fået et mere tydeligt opdrag i både afsnit for vision og formål, lægger mere vægt på de strategiske elementer i bestyrelsens arbejde, og har nu inkluderet definitioner på diverse samarbejdskonstellationer. Forvaltningen indstiller, at det nye kommissorium godkendes og sendes i høring i Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati og Kultur- og Idrætsudvalget. Med et udkast til nyt kommissorium samlet, sendes dokumentet til endelig godkendelse i Økonomiudvalget og Byrådet.

Bestyrelsen for Vejle Ådal og Fjord

Formålet med bestyrelsens arbejde er at understøtte målsætningen om at skabe et unikt natur-, kultur- og oplevelsesområde omkring Vejle Ådal og Vejle Fjord. Bestyrelsen skal desuden understøtte Vejle Ådal- og Vejle Fjordområdet med henblik på at skabe bæredygtig udvikling og vækst indenfor primærerhverv, bosætning og oplevelsesøkonomi. Endelig er målet at skabe netværk, lokal medbestemmelse og god dialog mellem Vejle Kommune og områdets mange interessenter. Bestyrelsen er vejledende overfor Vejle Byråd. De associerede medlemmer sørger løbende for at orientere de politiske udvalg og sikre dialog mellem udvalg og bestyrelsen.

Startskuddet til bestyrelsens virke blev formuleringen af en Erhvervs- og udviklingsstrategi for Vejle Ådal og Fjord, der blev godkendt af Byrådet i maj 2013. Området er rigt på kulturhistorie, natur og storslåede landskaber, og understøtter således Kommunens ambitioner om at være en førende bosætnings- og erhvervskommune. I 2013 og 2014 afholdtes en række møder med tre grupper af lodsejer-repræsentanter for henholdsvis; landbrug, skovbrug og dambrug udpeget af erhvervene selv. I marts 2014 blev de første tre gruppers arbejde præsenteret og debatteret ved et offentligt lodsejermøde. I oktober 2014 - februar 2015 blev strategi-processen udvidet med repræsentanter fra natur & friluftsliv, landdistrikter, kulturhistorie. Visionerne fra Erhvervs- og udviklingsstrategien er senest blevet suppleret af Landskabsplan for Vejle Ådal og Fjord, der blev politisk godkendt januar 2023.

I overskrifter handler bestyrelsens virke om at skabe udvikling inden for de strategiske fokusområder:

- Sund Fjord: Havmiljø/Biodiversitet
- Ådal og land omkring fjord: Biodiversitet/DDNF/Klima/Lavbund/Kvælstof/Skovrejsning
- Kulturhistorie: Egtvedpigens grav/Kongernes Jelling/ Ravningbroen/ Jernaldermiljøet
- Rekreativ udvikling: Ro/Vandring/Hærvejen/Cykling/Formidling/Adfærd
- Landskabsplan: Samskabelse/Haraldskær

Bestyrelsen mødes fire gange om året, og der afholdes en årlig udflugt for interesserede samt et årligt inspirationsmøde (Inspirationsforum), der består af repræsentanter fra foreninger og frivillige med interesse for udvikling i området.

Siden 2007 er der inden for vand, natur og friluftsområdet opnået ca. 150 mio. kr. tilskud i ekstern finansiering af opgaver i relation til vand, natur og friluftsliv. Kulturhistorisk har Nordea fonden bevilliget 45 mio. kr. til formidling ifm. Hærvejen.

Klima og resiliensvurdering

Bestyrelsens formål er at skabe udvikling inden for en række strategiske fokusområder, der alle er forankret omkring at skabe større resiliens og mindre klimaaftryk i Vejle Kommune. Eksempelvis sigter projekt Sund Vejle Fjord efter en mere

robust fjord, hvor ålegræsset binder CO2 og medvirker til naturbaseret kystsikring. Indsatserne omkring ændret arealanvendelse i Vejle Ådal skal binde fosfor, kvælstof og CO2 i såvel enge, lavbundsorde og nye skovarealer. Processerne er forankret lokalt og har derfor større ejerskab og dermed større resiliens.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udkast til nyt kommissorium; Bestyrelsen for Vejle Ådal & Fjord 30.04.24 godkendes og

at udkastet sendes til høring i Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati og Kultur- og Idrætsudvalget.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Bilag 1.) Kommissorium, Bestyrelsen for Vejle Ådal & Fjord 30.04.24

Kortbilag (Vejle Ådal og Fjord)

Punkt 89: Kommunalt administrerede toiletbygninger langs Vejle Fjord

01.00.00-G01-3-23

Resumé

Opfølgning på sag drøftet på Klima-, Natur- og Miljøudvalgets møde den 19 juni 2023. Forvaltningen har en fast standard for drift af toiletbygninger, men oplever et efterslæb på bygningsvedligeholdelse.

Det blev besluttet, at sagen skulle tages op efter budgetforhandlingerne.

Sagsfremstilling

Nedenstående er en opfølgning på de spørgsmål, der blev stillet i forbindelse med fremstillingen af sagen den 19. juni 2023 vedr. efterslæb på vedligeholdelse af eksisterende servicebygninger langs Vejle Fjord.

Kort opsummering af sag

Forvaltningen varetager den daglige drift og rengøring af de kommunalt ejede servicebygninger. I den vedhæftede tabel ses en oversigt over bygninger, deres stand samt deres behov for renovering eller udskiftning.

Forvaltningen vurderer, at 4 ud af de 12 toiletbygninger langs fjorden er i så ringe stand, at de bør udskiftes.

Heraf består to af bygningerne af de såkaldte "rakettoiletter", dvs. små mobile toiletvogne på størrelse med et festivaltoilet, som er opstillet midlertidigt over sommersæsonen.

Forvaltningen vurderer desuden, at seks af de 12 toiletbygninger bør renoveres i en sådan grad, at forvaltningen ikke kan afholde udgifterne til dette over det eksisterende driftsbudget.

Det er således kun to ud af 12 toiletbygninger som forvaltningen vurderer er tidssvarende og i en sådan stand, at renovering eller udskiftning ikke er nødvendig.

På Klima-, Natur- og Miljøudvalget d. 19.06.23 blev der stillet følgende spørgsmål til opfølgning:

- 1) Hvad koster det at leje festivaltoiletter som erstatning for rakettoiletterne?
- 2) Kan vi opkræve brugerbetaling ligesom på stationer og lignende?
- 3) Kan vi udlægge opgaven til private aktører på de mindre befærdede strande?

Opfølgning på spørgsmål:

1. Hvis forvaltningen beslutter at leje festivaltoiletter som erstatning for rakettoiletter, vil det koste 2-3.000 kr. pr. måned. Det er ca. samme pris, som vores nuværende rakettoiletter, men festivaltoiletterne er af en lidt ringere kvalitet. Man sparer ikke noget, da udgiften ligger i tømning og rengøring, men kvaliteten bliver ringere.
2. Hvis forvaltningen indfører brugerbetaling vurderes det, at der kan opstå problemer i forbindelse med, at nogle brugere hellere vil "gå på toilettet" i den omkringliggende natur, i haver eller i havet. Det kan give problemer med naboer samt give miljøproblemer lokalt. I Silkeborg har man målt på kvælstofniveauet i en af de populære badesøer. Her kan man direkte måle en væsentlig forhøjelse af kvælstof, når toiletterne ikke er rengjorte for nyligt, fordi folk så hellere vil tisse i vandet. Det vurderes, at brugerbetaling kan få samme effekt på brugernes adfærd.

Materielgården har erfaret, at elektroniske låsesystemer, der kan håndtere brugerbetaling, med jævne mellemrum går i stykker eller er ude af funktion grundet tekniske problemer. Specielt når de elektroniske låse skal fungere i nærheden af havmiljø. I 2023 har Materielgården f.eks. udskiftet de elektroniske låse til vinterbadefaciliteterne ude ved Tirsbæk to gange. Det har kostet ca. 8.000 kr. pr. gang. Derudover har de været kaldt ud til Tirsbæk 4 gange i weekenderne, da låsene ikke har fungeret. Hvis vi indfører elektroniske låse ved alle toiletbygninger, skal forvaltningen forvente væsentlig flere udkørsler, specielt i weekenderne i sommerhalvåret, hvor der er stort tryk på toiletfaciliteterne ved strandene, hvilket vil øge udgifterne til drift.

Den økonomiske gevinst man kan forvente ved at lave brugerbetaling (f.eks. ved 5 kr. pr. toiletbesøg), vurderes ikke

til at kunne retfærdiggøre/opveje en potentielt øget miljøpåvirkning lokalt samt udgifterne til drift. Derudover forudser forvaltningen, at borgerne vil se det som en nedgradering af vores service og deres brugeroplevelse.

3. Rengøring i weekenden på de mindre befærdede strande udføres af private, da dette er billigere end det kommunen kan levere i forhold til weekendpriser. Det gør sig ikke gældende på hverdage, ligesom andre forhold gør, at Materielgårdens rengøring er billigere på de større strande generelt.

Klima og resiliensvurdering

Det vurderes, at mange af de gamle bygninger bør klimaoptimeres, da de står med varme på hen over vinteren for at sikre vandinstallationer og for at undgå skimmelsvamp og andre uønskede, fugtrelaterede påvirkninger. Derfor vil en energioptimering, enten ved renovering eller nyetablering, på sigt være den mest miljøvenlige løsning. Om renovering eller nybyg er den mest rentable løsning, afhænger af bygningens alder og stand.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Bilag 1. (opdateret 2024) Kommunalt administrerede toiletbygninger langs Vejle Fjord

Punkt 90: Kajakudlejning på Vejle Kommunes strande

04.11.01-G01-1-22

Resumé

Forvaltningen foreslår, at der igen i 2024 tillades kajakudlejning på Tirsbæk Strand.

Sagsfremstilling

I 2022, (d. 2. maj 2022 pkt. 97) besluttede Klima-, Natur- og Miljøudvalget udlejning af kajakker ved Tirsbæk Strand på forsøgsbasis. Dette med begrundelsen at det ville bidrage positivt til oplevelsesmulighederne på Vejle Fjord.

I 2022 blev der udlejet kajakker 32 gange, med en samlet indtjening på 8.000 kr. Dette var lidt mindre end hvad kajakudlejer havde forventet, men udlejer skønner, at det skyldtes at kajakstativet stod tilbagetrukket på arealerne.

I 2023 (d. 6. marts 2023 pkt. 46), besluttede Klima-, Natur- og Miljøudvalget igen at tillade udlejning af kajakker ved Tirsbæk Strand på forsøgsbasis. Det blev til 76 udlejninger i 2023, med en samlet indtægt på 19.000 kr.

Dette til trods for at vejret overordnet set var ret blæsende i sæsonen. Forvaltningen vurderer, at det skyldtes at kajakkerne blev rykket frem så de var mere synlige end i 2022.

Forvaltningen vurderer, at det giver en positiv mer-oplevelse på stranden.

På Tirsbæk Strand ønsker forvaltningen at fortsætte med nuværende udlejer, der har efterspurgt tilladelse til at fortsætte. Indtægtsbeløbet er lille og vi har gode erfaringer med udlejer, da denne har vist sig stabil og med styr på sikkerheden.

Hvis andre ønsker at udleje kajakker på en af kommunens øvrige strande, kræver det tilladelse fra strandbeskyttelseslinjen.

Forvaltninger ønsker at vi kan indgå aftaler omkring dette, (og søge tilladelse via Kystdirektoratet), såfremt det kører efter samme princippet som på Tirsbæk, og at sikkerheden vurderes i orden.

Forvaltningen foreslår, at der kun tillades én kajakudbyder pr. strand.

Forvaltningen opkræver 10% af indtjeningen i gebyr for udlejning på kommunal jord.

Næste år vil vi igen orientere om erfaringer med sæsonen og eventuel videreførelse.

Klima og resiliensvurdering

Kajaksejladis fremmer sundheden og øger brugernes forståelse for friluftslivets glæder.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at forslaget godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 91: Indstilling om bevilling til Natur- og Stipuljen 2024

01.05.11-Ø40-19-23

Resumé

I forlængelse af udvalgets prioriteringer d. 20. november 2023, punkt 87 foreslår forvaltningen udmøntning af tilskud til tre ansøgninger med et samlet beløb på 140.350 kr.

Forvaltningen har endnu ikke bevilliget ansøgninger til Kvikpuljen.

Sagsfremstilling

Natur- og Miljøudvalget vedtog i 2007 at lave en tilskudsmodel i Vejle Kommune under navnet "Natur- og stipuljen". Borgere, organisationer og interessegrupper kan hvert år søge tilskud fra puljen til at pleje naturen, genoprette naturen eller etablere nye stier og friluftsfaciliteter, ligesom renovering af gamle projekter kan støttes.

Med Natur- og stipuljen kan kommunen for relativt få midler være med til at understøtte yderligere finansiering, herunder frivillig arbejdskraft, til at iværksætte naturpleje-, naturgenopretnings-, friluft- og stipprojekter. Puljen er derfor et væsentligt element i kommunens dialogbaserede arbejde med frivillige og lodsejere. Gennem samarbejdet giver vi lokale ildsjæle ejerskab, og de bliver ambassadører for natur- og friluftprojekter i Vejle Kommune, samt potentielle fremtidige samarbejdspartnere.

Igennem årene har Natur- og stipuljen støttet en lang række borgerdrevne projekter. Hvis udvalget følger forvaltningens indstilling, vil Vejle Kommune i 2024 have ydet støtte i alt 171 gange til projekter siden 2007.

Klima, Natur- og Miljøudvalget besluttede den 20. november 2023, at Natur- og stipuljen igen i 2024 fortsatte med at have biodiversitet og den gode adfærd i naturen som fokusområder. Desuden besluttede udvalget at 40.000 kr. af 200.000 kr. blev anvendt til en kvikpulje til ansøgninger på maksimalt 10.000, som behandles løbende af forvaltningen uden indstilling til godkendelse af Klima- Natur- og Miljøudvalget. Ansøgninger under kvikpuljen behandles efter samme kriterier, som øvrige projekter.

Forvaltningen har arbejdet med at informere bredt ud om puljen til borgere, foreninger, lokalråd og organisationer i hele kommunen via annoncer i ugeaviserne, mails og opslag på Facebook. I formidlingen har vi opfordret alle til at dele information om Natur- og stipuljen i deres netværk.

Realisering af projekter ansøgt til Natur- og stipuljen 2023

Af de 11 bevilligede projekter, som modtog bevillinger fra Natur- og stipuljen 2023 er 7 projekter blevet gennemført og ét projekt udsat. For nogle af de gennemførte projekter har der været mindre justeringer i forhold til bevilliget beløb. Flere projekter har ikke brugt hele det bevilligede beløb, mens tre projekter har haft et mindre overforbrug over bevilligede beløb.

Justering er sket ud fra samme kriterier, som indstilling af projekter, og inden for afsatte midler til Natur og stipuljen.

Forvaltningens vurdering af indkomne ansøgninger i 2024

Vi har i 2024 indtil ansøgningsfristen modtaget i alt 8 ansøgninger fra forskellige dele af kommunen. Vi har modtaget ansøgninger om tilskud på knap 325.000 kr. med et samlet budget på mere end 800.000 kr. Hertil kommer frivilligt arbejde, som i flere ansøgninger ikke er værdisat.

Forvaltningen har vurderet alle ansøgninger i forhold til Natur- og stipuljens beskrevne kriterier, herunder hvilke projekter eller dele af projekter, som puljen normalt ikke giver tilskud til.

Inden for naturprojekter foreslår forvaltningen at støtte projekter i eller ved områder med stor biodiversitet. For sti- og friluftprojekter foreslår forvaltningen at støtte et projekt, der bidrager til sikkerhed for mountainbikere. Der er ikke modtaget ansøgninger der går direkte på adfærdsfremmende tiltag.

Forvaltningen indstiller at bevillige 140.350 kr. til 3 projekter.

For de fem projekter, som er indstillet til at modtage afslag fra Natur- og stipuljen, har forvaltningen kontaktet ansøgerne og undersøgt om de kan søge støtte hos andre puljer. Et af projekterne er afvist da der ikke kan gives tilladelse til projektet. To af projekterne er hjulpet på anden vis end via Natur og Stipuljen.

Indtil primo maj har forvaltningen modtaget 3 ansøgninger under kvik-puljen inden for stier og friluftsliv, som forvaltningen pt. er ved at sagsbehandle. Det er forvaltningens vurdering at kvikpuljen giver flere lettere adgang til at søge mindre beløb.

Forvaltningen anbefaler at resterende midler på 19.650 kr. fra indstillede projekter til Natur- og stipuljen og evt. ikke anvendte midler overføres til kvikpuljen, således at borgere fortsat kan søge disse midler under kvikpuljen.

Foreslået fordeling til ansøgte projekter er vist i bilag 1.

Klima og resiliensvurdering

Naturprojekter har en positiv effekt ved at de fremmer øget biodiversitet, hvilket giver øget resiliens over for ændringer i klimaet. Projekter inden for stier og friluftsliv har en positiv effekt på klimaet ved at de skaber flere lokale tilbud ude i naturen, og dermed reducerer behovet for transport for at komme ud til naturoplevelser.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget godkender forvaltningens forslag til tildeling af bevilling ud fra de besluttede principper af 20. november 2023.

Beslutning

Godkendt, idet restmidlerne overføres til kvikpuljen.

Bilag

Bilag 1. Natur- Stipuljen 2024 - oversigt over indkomne ansøgninger

Bilag 2. Ansøgninger vist på kort_2024

Punkt 92: Opsamling på høring for de kommunale handleplaner for Natura 2000-områder

01.00.00-P16-1-23

Resumé

Byrådet vedtog d. 7. februar 2024 forslag til kommunale handleplaner for Natura 2000-områderne i Vejle Kommune. Forslagene har nu været i 8 ugers høring. Senest den 3. juli 2024 skal kommunalbestyrelsen vedtage de endelige kommunale handleplaner. Der er kun kommet bemærkninger fra Miljøstyrelsen (MST) til de dele af Natura 2000-områderne, der er beliggende i Vejle Kommune. Bemærkningerne er af generel teknisk karakter. Forvaltningen vurderer ikke, at den kommende planperiode vil medføre væsentlige ændringer i ressourceforbrug og økonomi. Handleplanerne følger udmøntningen af den overordnede statslige planlægning og EU's direktiver. Handleplanerne ligger dermed over Kommuneplanen og skal derfor vedtages af Byrådet.

Sagsfremstilling

Baggrund for Natura 2000

Natura 2000 er betegnelsen for et netværk af særligt beskyttede områder i EU. Grundlaget for Natura 2000-områderne er EU's habitatdirektiv og fuglebeskyttelsesdirektiv. Målet med områderne er at bevare og beskytte naturtyper og vilde dyr- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene, og dermed stoppe tabet af biodiversitet.

I det enkelte Natura 2000-område er medlemslandene i EU forpligtigede til at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for de forskellige naturtyper og arter, som området er udpeget for. Gunstig bevaringsstatus betyder, at arterne og naturtyperne er beskyttet i tilstrækkeligt omfang til, at naturtyperne og levestederne ikke går tilbage, og at arterne på lang sigt kan opretholde levedygtige bestande, og naturtyperne kan bevare sine særlige karakteristika.

Medlemslandene skal gøre en aktiv indsats for at sikre eller genoprette naturen i Natura 2000-områderne.

Biodiversitetskrisen

Forvaltningen af Natura 2000-områderne, er et vigtigt aktiv i forhold til den biodiversitetskrise, som vi også står midt i. Lige nu uddør unaturligt mange arter verden over på grund af menneskets aktiviteter, hovedsageligt ødelæggelse af levesteder. I takt med at mennesket er blevet dygtigere til at udnytte jordens ressourcer, til fx landbrug, skovdrift, råstofgravning, er mange levesteder helt eller delvist blevet ødelagt, formindsket og fragmenteret. Dette har gjort at mange arter er sårbare eller helt udryddet. Etablering af store sammenhængende naturområder med naturlige processer, fx tilstedeværelsen af flere arter af planteædere, kan fremme tilstedeværelsen af sårbare arter og give dem en større robusthed.

Natura 2000-planlægning

Grundlaget for den danske indsats er de nationale Natura 2000-planer, som er en samlet plan for en væsentlig del af Danmarks natur. Natura 2000-planerne udarbejdes af staten, og de sætter mål og tidsrammer for de nødvendige indsatser i hvert af de 250 nationalt udpegede Natura 2000-områder. Planerne er bindende for myndighederne og danner grundlag for myndighedernes og offentlige lodsejeres indsats.

På baggrund af statens Natura 2000-planer skal Miljøstyrelsen og kommunerne udarbejde Natura 2000-handleplaner for hvert enkelt Natura 2000-område. Handleplanerne har til formål at udmønte de statslige Natura 2000-planer.

Staten offentliggjorde d. 3. juli 2023 Natura 2000-planer for tredje planperiode 2022-2027. Kommunalbestyrelsen skal jf. miljømålsloven efter offentliggørelsen af Statens Natura 2000-planer vedtage forslag til kommunale handleplaner og senest et år efter offentliggørelsen vedtage de endelige kommunale handleplaner. Byrådet vedtog den 7. februar 2024 forslag til de kommunale handleplaner, som har været i 8 ugers offentlig høring. Høringsperioden er nu overstået, og jf. § 46c vedtager kommunalbestyrelsen senest et år efter Natura 2000-planens offentliggørelse, den endelige handleplan – dvs. d. 3. juli 2024.

Natura 2000-handleplaner i Vejle Kommune

Der er i alt otte Natura 2000-områder i Vejle Kommune. Tre af Natura 2000-områderne i Vejle Kommune ligger på tværs af kommunegrænsen, og i disse tilfælde er handleplanerne udarbejdet i samarbejde med de relevante nabokommuner. I de

tilfælde hvor Natura 2000-området indeholder fredskovspligtige arealer med udpegede skovnaturtyper, er handleplanerne udarbejdet i samarbejde med Miljøstyrelsen, da de er handleplanmyndighed på de fredskovspligtige arealer i Natura 2000-områderne. For hver af handleplanerne har én myndighed været tovholder og de øvrige myndigheder har bidraget til udarbejdelsen af en samlet handleplan, for de enkelte Natura 2000-områder. Vejle Kommune er tovholder på handleplanerne for N82 - Randbøl Hede og klitter i Frederikshåb Plantage, N237 - Ringive Kommuneplantage og N238 - Egtved Ådal. Derudover har Vejle Kommune udarbejdet en hvidbog for handleplanerne for N79 - Munkebjerg Strandskov, N80 - Høje Bæk og N81 - Øvre Grejs Ådal.

Der er fuld overensstemmelse imellem Natura 2000-handleplanerne og kommunens Biodiversitetsplan 2020-2024.

Evaluering af Natura 2000-indsatsen i Vejle Kommune

Vejle Kommune har tradition for et godt samarbejde med de private lodsejere, der ejer jord med værdifulde naturområder i kommunen. Blad disse lodsejere har der været udbredt villighed til at indgå aftaler om opsætning af hegn og naturforvaltning med græssende dyr – primært kvæg. Kommunen har i de fleste tilfælde kunnet søge tilskud til opsætning af hegn i Natura 2000-områderne. Det betyder, at de fleste værdifulde overdrev og enge i Natura 2000-områderne i dag er hegnet og der er i de fleste tilfælde en eller anden form for afgræsning på arealerne.

Opsætning af hegn og afgræsning sikrer eller genopretter ikke i sig selv en gunstig bevaringsstatus for de forskellige naturtyper og arter. Det er forvaltningens vurdering, at der er behov for at tilpasse græsningstryk, græsningsperiode og størrelse af hegningerne, for at kunne opnå gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter.

I de foregående to planperioder har det kun været muligt at søge tilskud til forvaltning af hedenaturtyper via EU's LIFE-program. Op til anden planperiode søgte Vejle Kommune i samarbejde med andre kommuner et LIFE-projekt 'LIFE Heder – hedepleje på værdifulde arealer med hede', men kommunerne fik afslag. I de sidste to planperioder har der derfor kun været minimal indsats på de privatejede hedearealer. I denne planperiode er det muligt at søge tilskud til etablering af hegn på hedenaturtyper via tilskudsordningen 'Rydning af tilgroede arealer og forberedelse til afgræsning'.

Forventet forvaltningsindsats 2022-2027 i Vejle Kommune

I den kommende planperiode lægger forvaltningen op til, at der i samarbejde med de private lodsejere fortsat fokuseres på at få opsat hegn og etableret græsning på de lysåbne naturtyper, hvor der i dag ikke er nogen forvaltning.

Derudover vil der være fokus på naturlige processer og robusthed ved at arbejde for og inspirere lodsejere og dyreholdere til naturnær græsning (lavt græsningstryk i en så stor del af året som muligt), samgræsning med flere arter af planteædere (hest, kvæg og geder) og til at indgå i græsningslaug i større sammenhængende hegninger på tværs af ejendomsskel.

Der er mulighed for en gang årligt at søge om tilskud til rydning og hegning i Natura 2000-områderne, men der er på nuværende tidspunkt ingen muligheder for tilskud til at facilitere ændringer i græsningstryk, samgræsning og sammenbinding af eksisterende hegninger.

Indkommende bemærkninger til høring

Der er kun kommet bemærkninger til handleplanerne fra MST. Til handleplanen for N78 – Skovene nord for Vejle Fjord, er der dog kommet høringssvar fra private lodsejere, disse omhandler ikke arealer i Vejle Kommune, hvorfor forvaltningen ikke har kommenteret disse. De fleste bemærkninger til handleplanerne er af generel teknisk karakter, og omhandler henvisninger til ændret lovhjeml og andre mindre tilrettelser. Rettelserne kan findes i hvidbogen - hvidbogen er det dokument, som beskriver hvordan forvaltningen forholder sig til de indkommende bemærkninger til Natura 2000-handleplanerne (se bilag).

Derudover er der kommet 2 væsentlige bemærkninger, som er generelle for alle handleplaner i Vejle Kommune:

Frivillighed

I Miljøstyrelsens bemærkninger til alle handleplanerne i Vejle Kommune, samt mange andre kommuner landet over, står følgende uddrag:

- ”Miljøstyrelsen henleder opmærksomheden på, at de kommunale Natura 2000-handleplaner er udarbejdet i medfør af Miljømålslovens § 37 a, hvorefter kommunalbestyrelsen udarbejder en handleplan til gennemførelse af Natura 2000 planen inden for kommunens geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet. Ifølge Miljømålslovens § 46 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan.

- Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtet til at gennemføre Natura 2000-planen, også hvis det skulle vise sig, at de fornødne frivillige lodsejraftaler ikke kan indgås.
Den kommunale handleplan må derfor ikke rejse tvivl om, hvorvidt kommunalbestyrelsen er indstillet på at opfylde sine forpligtelser.”

Der har efterfølgende været en dialog imellem KL og MST omkring problemstillingen og de er kommet til enighed om at, følgende sætning indsættes i handleplanerne: ”Det forventes, at Natura 2000-handleplanerne kan gennemføres ad frivillighedens vej.” Denne enighed er bl.a. opnået på baggrund af et notat udarbejdet af Miljøministeriet, hvor det fremgår at frivillighed er hjørnestenen i gennemførelse af planerne.

Med denne formulering får MST, som medudgiver på nogle af handleplanerne, mulighed for at gå andre veje end ad frivillighedens vej, men det forpligter ikke kommunerne til at gøre det samme. Det forventes derfor ikke at der kommer til at være udgifter, som overstiger de afsatte midler, i forbindelse med gennemførelsen af de kommunale handleplaner.

Hvidbogen, beskriver blot den nye sætning, som indføres i handleplanerne.

Gennemførelse af indsatser fra de forrige handleplaner

Miljøstyrelsen bemærker i forlængelse af ovenstående bemærkning, at:

- ”Miljøstyrelsen forventer, at Natura 2000-handleplanen for anden planperiode opfyldes så hurtigt som muligt og senest i løbet af denne tredje planperiode. Det bør fremgå af Natura 2000-handleplanen, hvordan kommunen forventer at gennemføre de manglende indsatser.”

I flere af vores handleplaner er det beskrevet, at vi ikke er nået helt i mål med indsatserne fra anden planperiode, fordi det ikke har været muligt at gennemføre indsatserne med frivillige aftaler.

Når præmissen, som beskrevet ovenfor er, at gennemførelsen af handleplanerne skal gennemføres af frivillighedens vej, forventer forvaltningen ikke at tage andre metoder i brug til gennemførelse af forrige handleplans indsatser. Skulle der opstå en mulighed for at gennemføre indsatser fra forrige handleplan ad frivillighedens vej, vil forvaltningen selvfølgelig understøtte dette.

Forvaltningen har tilrettet forslagene til de kommende handleplaner for de dele der vedkommer Vejle Kommune, og anbefaler vedtagelse af de foreliggende otte forslag til kommunale Natura 2000-handleplaner (se bilag).

Klima og resiliensvurdering

I denne planperiode er der fokus på naturlige processer og robusthed. Genopretning af naturlige processer, herunder græsning med forskellige planteædere kan hjælpe med at fremme variationen i den vegetation, hvor der kan ophobes CO₂. Dyrene bidrager for eksempel med at transportere tunge frø rundt, som resulterer i træer, hvori der kan ophobes store mængder kulstof.

Modeller over globale kulstofbalancer har fx estimeret at ca. halvdelen af den årlige menneskeskabte udledning af CO₂ bliver optaget i verdens økosystemer til lands og til havs. Udvidelse og retablering af naturlige økosystemer er derfor vigtigt i forhold til ”naturlig” lagring af kulstof.

Desuden giver etablering af store sammenhængende naturområder med naturlige processer, fx tilstedeværelsen af flere arter af planteædere, arter, der ellers er sårbare en større robusthed og resiliens overfor ekstreme klimahændelser som tørke, brand og oversvømmelse.

Sagens videre forløb

Sagen skal behandles af Økonomiudvalget og i Byrådet.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget godkender forvaltningens behandling af høringsprocessen.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

- 1a - N76, Natura 2000-handleplan 2022-2027 for Store Vandskel, Rørbæk Sø, Tinnet Krat og Holtum Ådal øvre del.pdf
- 1b - N76, Hvidbog for Store Vandskel, Rørbæk Sø, Tinnet Krat og Holtum Ådal, øvre del.pdf
- 1c - N76 Miljøstyrelsens høringssvar til Natura 2000-handleplan for Store Vandskel mv.
- 2a - N78, Natura 2000-handleplan 2022-2027 for Skove langs nordsiden af Vejle Fjord.docx
- 2b - N78, Hvidbog for Skove langs nordsiden af Vejle Fjord.docx
- 2c - N78, Miljøstyrelsens høringssvar til Natura 2000-handleplan for Skovene langs nordsiden af Vej
- 3a - N79, Natura 2000-handleplan 2022-2027 for Munkebjerg Strandskov
- 3b - N79, Hvidbog for Natura 2000-handleplan Munkebjerg Strandskov
- 3c - N79, Miljøstyrelsens høringssvar til Natura 2000-handleplanen Munkebjerg Strandskov
- 4a - N80, Natura 2000-handleplan 2022-2027 for Højen Bæk
- 4b - N80, Hvidbog for Natura 2000-handleplan Højen Bæk
- 4c - N80, Miljøstyrelsens høringssvar til Natura 2000-handleplan for Højen Bæk.pdf
- 5a - N81, Natura 2000-handleplan 2022-2027 for Øvre Grejs Ådal
- 5b - N81, Hvidbog for Natura 2000-handleplan Øvre Grejs Ådal
- 5c - N81, Miljøstyrelsens høringssvar til Natura 2000-handleplan for Øvre Grejs Ådal.pdf
- 6a - N82, Natura 2000-handleplan 2022-2027 for Randbøl Hede og klitter i Frederikshåb Plantage
- 6b - N82, Hvidbog for Natura 2000-handleplan Randbøl Hede og klitter i Frederikshåb Plantage
- 6c - N82, Miljøstyrelsens høringssvar til Natura 2000-handleplan for Randbøl Hede og klitter i Frederikshåb Plantage.pdf
- 7a - N237, Natura 2000-handleplan 2022-2027 for Ringgive Plantage
- 7b - N237, Hvidbog for Ringgive Kommuneplantage
- 7c - N237, Miljøstyrelsens høringssvar til Natura 2000-handleplan for Ringgive Kom.pdf
- 8a - N238, Natura 2000-handleplan 2022-2027 for Egtved Ådal
- 8b - N238, Hvidbog for Egtved Ådal
- 8c - N238, Miljøstyrelsens høringssvar til Natura 2000-handleplan for Egtved Ådal.pdf

Punkt 93: Vand i Vejle - Prioriterede Handlinger

01.30.00-P20-7-24

Resumé

Torsdag 7. marts 2024 blev der holdt dialogmøde om vand i Vejle i Spiderihallerne på baggrund af oversvømmelseshændelsen den 6. februar 2024.

Udvalget blev på marts mødet præsenteret for en opsamling på dialogmødet og de indgåede ideer.

På april mødet blev udvalget præsenteret for forslag til handlinger, og udvalget besluttede igangsætning af enkelte tiltag.

Udvalget ønskede en prioriteret liste med tiltag fremlagt på dette møde.

Udvalget skal tage stilling til øvrige tiltag, som kan iværksættes.

Sagsfremstilling

Vejle Kommune arbejder med forskellige klimatiltag i relation til Klimatilpasningsplanen, som blev revideret i 2023 og Risikostyringsplanen, som blev revideret i 2021.

Med baggrund i opsamling fra dialogmødet den 7. marts 2024, som blev præsenteret på Udvalgets møde i april måned, vil forvaltningen fremlægge en prioriteret liste med anlæg og øvrige tiltag, som vurderes effektfulde i forhold til udfordringen med oversvømmelse af vandløbsvand fra Grejs å.

Den prioriterede liste

Risikostyringsplanens tre spor for forsinkelse af vand fra Grejs å vil være rammen for beskrivelsen:

Spor 1 - Tiltag i landbrugs- og naturarealer

Arbejdet med tilbageholdelse af vand i oplandet fortsætter i relation til den nuværende udpegning af 40 potentielle områder og konkretisering af de mest oplagte områder, som er i gang.

Processen med frivillig lodsejerdeltagelse skal gentænkes.

Spor 2 - Tiltag i særligt naturbeskyttende områder (Natura2000)

Forundersøgelse via Vandløbspidsprojektet afrapporteres fra Syddansk Universitet i slutningen af maj måned. Konklusionen fra rapporten fremlægges på efterfølgende møde for Klima, Natur- og Miljøudvalget. Nye handlinger kan herefter besluttes igangsæt.

Kvalitetstjek på proces igennem dialog med kommuner med sammenlignelige udfordringer ift. habitatlovgivningen.

Igangsætning af proces for eventuel anvendelse af område 27, herunder lovgivningsmæssige krav, økonomi og tidsperspektiv. Kort beskrivelse af proces fremgår af bilag.

Spor 3 - Tiltag i byområder

Omløbsåen - Godkendt igangsætning på Klima-, Natur og Miljøudvalgets møde i april 2024
Rådgiveren WSP har udført regulativkontrol af Omløbsåen, og set på muligheder for forbedring af kapaciteten/vandføringsevnen. En oprensning i hele Omløbsåen indenfor de nuværende vandløbsbrinker, samt udretning af skarpe sving i byparken viser, at der kan opnås en øget kapacitet i Omløbsåen på op til 3 m³/s, i forhold til de nuværende forhold.

Forvaltningen ønsker at arbejde videre med ovennævnte samt etablering af et nyt sandfang ved indløbet til Byparken. Sandfanget forlænger effekten af oprensning, reducerer de fremtidige udgifter til vedligehold betragteligt, samt mindsker nye sandaflejringer på strækningen nedstrøms mod slusen/pumpebygværket.

Der præsenteres et udkast til projekt med anlægsøkonomi på næste udvalgs møde. For nuværende ligger omkostningen på ca. 4 mio. kr. for oprensning, nyt sandfang og ændringer i Byparken.

Vedelsgade som vandvej - i proces ved ekstern rådgiver - fremgår af Klimatilpasningsplan. Omkostning og realiserbarhed endnu ukendt. Projektet præsenteres på næste udvalgs møde.

Smart vand Vejle - opfølgning på projektet, Smart City, fremgår af Budgetoplæg 2025.

Vesterbrogade. Projektet fremlagt på Klima-, Natur og Miljøudvalgets møde i april 2024 omhandler pumpning af vand fra Vesterbrogade tilbage i Grejs å for at sikre fremkommelighed i relation til skybrudshændelser. I den seneste regnsæson har der været fem tilfælde, hvor Grejs å har oversvømmet Vesterbrogade, hvilket medfører trafikale udfordringer. Ved at etablere en pumpe sikres fremkommeligheden under de mindre hændelser. Projektet kan udføres for 1,5 - 2 mio. kr. Kan evt. finansieres via vejafvandingsdriftsmidler. Beslutning skal ske i Teknisk Udvalg.

Strategisk vandhåndteringsplan i Vejle Midtby. Projektet er fremkommet ved den efterfølgende dialog omkring vandveje gennem Vejle Midtby. Det har vist sig fordelagtigt i et byplan- og udviklingsperspektiv, at der udarbejdes en helhedsplan for håndtering af regnvand og vandløbsvand i Vejle Midtby, også i relation til saneringsprojekter, med minimum et 50 års sigte. Projektet fremgår af KNMU Klimahandleplan. Omkostning ca. 1 mio. kr. i samarbejde med Vejle Spildevand.

Trafikregulerende foranstaltninger. Der indkøbes materiel til trafikregulering. Tiltag er beskrevet i dagsorden 'Vand i Vejle - Klimapuljen'.

Klima og resiliensvurdering

Håndtering af vandet er en opgave, der skal løses både i kommunalt og privat regi. Det er derfor nødvendigt at dele viden om, hvilke løsninger der virker, for at alle kan forberede sig bedst muligt på at håndtere oversvømmelser.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at Klima-, Natur- og Miljø godkender forvaltningens prioritering af tiltag.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Bilag. Beskrivelse af proces område 27

Punkt 94: Vand i Vejle - Klimapuljen

01.30.00-P20-7-24

Resumé

Torsdag 7. marts 2024 blev der holdt dialogmøde om vand i Vejle i Spinderihallerne på baggrund af oversvømmelsehændelsen den 6. februar 2024.

Udvalget fik på april mødet fremlagt et udvalg af umiddelbare tiltag til minimering af oversvømmelse eller gener derfra.

Udvalget har på april mødet godkendt de foreslåede oprensninger i vandløb. Udvalget skal godkende at finansiering sker via Klimapuljen. Derudover fremlægges et projekt om færdselsregulerende foranstaltninger.

Sagsfremstilling

I forbindelse med regnhændelsen den 6. februar 2024 har borgere haft mulighed for at komme med ideer og input til kommunens klimatilpasningsarbejde. Dette kunne ske på dialogmødet den 7. marts 2024 og via borgerlab eller anden henvendelse til Vejle Kommune.

Det har resulterede i en lang række forslag, som Klima-, Natur- og Miljøudvalget blev præsenteret for på udvalgsmødet i april måned. Udvalget godkendte to projekter, Omløbså-projektet og oprensninger.

Oprensninger

Der vil i foråret 2024 foretages driftsmæssige oprensninger af sandbanker i Grejs Å ved Abelones Plads. Oprensning har været planlagt siden sidste år, men blev udskudt grundet større omkostninger end beregnet ifm. oprensning af Omløbsåen nedstrøms Byparken i november/december 2023.

Der vil ligeledes blive foretaget en driftsmæssig oprensning af sandbanker i Vejle Å samt beskæres træer, som hænger ud over åen.

Derudover ønskes der en oprensning i Byparken, som vurderes at have et forskønnelsesaspekt. Der vil blive oprenset sandbanker for 100.000 kr. foran Rådhuset. Oprensning anses som forskønnelse, da der pt. arbejdes med Omløbså-projektet, som udover oprensning på hele strækningen, også indeholder etablering af sandfang, således at Omløbsåen ikke tilsander så hurtigt igen.

Trafikregulerende foranstaltninger

Ved hændelsen den 6. februar 2024 opstod der flere uhensigtsmæssigheder i relation til trafik. Forvaltningen har efterfølgende arbejdet med en helhedsplan for trafikafvikling under oversvømmelser, som fremadrettet vil være en del af Højt vandsvagternes action cards. I februar var der grundet den megen nedbør en mangel på skilte og andet materiel til at regulere trafikken. Der ønskes derfor en container med det relevante materiel, som fremgår af action card, som kan køres frem til Spinderihallerne forud for en potentiel hændelse. Herved sikres det, at der kan ske en hurtig og nødvendige håndtering af trafik. Såfremt materiel ikke reserveres til hændelser, kan forvaltningen ikke garantere, at trafikreguleringsplanen kan udføres som anført. Container og reguleringsmateriel kan fås for 100.000 kr.

Klima og resiliensvurdering

Håndtering af vandet er en opgave, der skal løses både i kommunalt og privat regi. Det er derfor nødvendigt at dele viden om, hvilke løsninger der virker, for at alle kan forberede sig bedst muligt på at håndtere oversvømmelser.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at oprensningen af Omløbsåen i Byparken udføres for 100.000 kr. fra Klima-, Natur- og Miljøudvalgets klimapulje, og

at indkøb af materiel til færdselsregulering indkøbes for 100.000 kr. fra Klima-, Natur- og Miljøudvalgets klimapulje.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 95: Vand i Vejle - hydrauliske principper

01.30.00-P20-7-24

Resumé

På dialogmødet den 7. marts 2024 kom der flere input med forskellige muligheder for at få regnvandet til at strømme hurtigere gennem Vejle by.

Forvaltningen vil fortælle om forskellige hydrauliske principper.

Sagsfremstilling

På dialogmødet den 7. marts 2024 kom der flere input med forskellige muligheder for at få regnvandet til at strømme hurtigere gennem Vejle by.

Der var flere forslag omkring anvendelsen af Fårup sø, ligeledes om anvendelsen af slusen.

Forvaltningen vil på mødet forklare forskellige hydrauliske principper, så Udvalget får indsigt i de muligheder, som Højvandsvagterne har for at styre vand fra Grejs Å systemet gennem Vejle by til Vejle Fjord.

Klima og resiliensvurdering

Håndtering af vandet er en opgave, der skal løses både i kommunalt og privat regi. Det er derfor nødvendigt at dele viden om, hvilke løsninger der virker, for at alle kan forberede sig bedst muligt på at håndtere oversvømmelser.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 96: Status Ejektorprojekt

01.30.00-P20-7-24

Resumé

Ejektorprojektet er et udviklingsprojekt, der har til formål at øge gennemstrømningen i Mølleåen ved at øge hastigheden af vandet i rørene under Dæmningen. Den øgede gennemstrømning vil mindske risikoen for oversvømmelser ved Abelones Plads. En forsøgsopstilling i Mølleåen lige før udløbet i Vejle er under forberedelse. Tidspunktet er dog afhængig af, at de rette testforhold er til stede. Det forudsætter en periode med høj vandstand i fjorden og en rimelig høj vandføring i åen foråret ellers må det vente til efteråret.

Sagsfremstilling

Ejektorprojektet er et udviklingsprojekt, der har til formål at øge gennemstrømningen i Mølleåen ved at øge hastigheden af vandet i rørene under Dæmningen. Den øgede gennemstrømning vil mindske risikoen for oversvømmelser ved Abelones Plads. En forsøgsopstilling i Mølleåen lige før udløbet i Vejle er under forberedelse. Tidspunktet er dog afhængig af, at de rette testforhold er til stede. Det forudsætter en periode med høj vandstand i fjorden og en rimelig høj vandføring i åen for at få valide testresultater i relation til en egentlig oversvømmelsessituation. Der er forhåbning om at testen kan foretages i foråret ellers må det vente til efteråret.

I udviklingsperioden er der sket et skift i designet fra mange små dyser med højt tryk og lille vandforbrug til nu at være fire store dyser med lavere tryk og stort vandforbrug. Det har betydet, at der skal bruges en større pumpekapacitet. Dyserne har været klar siden nytår, men pumpekapaciteten har hidtil været bundet ved Nordic Waste i Ølst. Der er opsat en række vandstandsmålere i Mølleåen til dokumentation af effekten, når der testes.

Efter testen skal resultaterne evalueres og der skal tages beslutning om, hvorvidt ejektorerne skal etableres som en blivende installation. Afhængigt af testresultaterne skal det overvejes, om der er behov for yderligere ejektorer for at optimere effekten på oversvømmelserne ved Abelones Plads.

Klima og resiliensvurdering

Projektet er en del af klimainsatsen for at nedsætte risikoen for oversvømmelser fra Grejs Å.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 97: Fremme af kommunalt fællesprojekt til stormflodsbeskyttelse af Vejle midtby

01.24.00-I02-1-23

Resumé

Vejle Kommunes Risikostyringsplan for oversvømmelse (2021-2027) sætter retning for etablering af en sammenhængende sikringslinje, som skal beskytte Vejle by og havn til en vandstandskvot på minimum to meter i fjorden, svarende til fase 1 i Stormflodsstrategien.

Det indstilles, at der fremmes et kommunalt fællesprojekt til etablering af en sammenhængende sikringslinje, for at sikre en helhedsorienteret og sammenhængende beskyttelse. Med beslutningen om endeligt at fremme et kommunalt fællesprojekt indstilles det, at finansiering af den kommunale del af projektet medtages i kommende budgetprocesser, og at der søges projekttilskud i statens pulje til kystbeskyttelse 2024.

Sagsfremstilling

Baggrund:

Vejle midtby er identificeret af Kystdirektoratet som et højrisikoområde for oversvømmelser ifølge EU's oversvømmelsesdirektiv. Dette kræver, at Vejle Kommune udarbejder en bindende risikostyringsplan, der skal revideres hvert 6. år. Den seneste revision fandt sted i 2021, hvor der blev fastlagt mål og tiltag for at sikre beskyttelse mod oversvømmelser på kort til mellemlang sigt, samtidig med at der tages højde for langsigtede konsekvenser af klimaforandringer. Stormflodsstrategien, vedtaget af Vejle Byråd den 9. december 2020, danner grundlag for disse tiltag. Et centralt mål i risikostyringsplanen er at implementere stormflodsstrategien, hvor fase 1 inden for planperioden 2021-2027 omfatter flere tiltag, der tilsammen skal etablere en sammenhængende sikringslinje. Denne linje skal beskytte Vejle by og havn mod oversvømmelser op til minimum kote 2 meter over normal vandstand i fjorden.

Kommunalt fællesprojekt

Byrådet besluttede 13. september 2023 at igangsætte et kommunalt fællesprojekt for stormflodsbeskyttelse af Vejle midtby, se bilag 2.

Forvaltningen har nu indhentet den obligatoriske § 2 udtalelse fra Kystdirektoratet, bilag 4, som vurderer relevans for etablering af kystbeskyttelsesforanstaltninger og foretager en faglig vurdering af tiltag på det nuværende projektstadium. Kommunalbestyrelsen skal beslutte om projektet fortsat skal fremmes. På dette projektstadium skal projektet offentliggøres på kommunens hjemmeside og berørte grundejere skal orienteres om projektet, jf. Kystdirektoratets processkema, bilag 5.

For at nå i mål med at etablere en sammenhængende sikringslinje, der beskytter by og havn for oversvømmelse fra fjorden inden for planperioden, anbefaler forvaltningen, at projektet etableres som et kommunalt fællesprojekt jf. § 1a i "Bekendtgørelse af lov om kystbeskyttelse mv.". Igangsættelse og fremme af et kommunalt fællesprojekt vil samtidig give mulighed for at søge staten om støtte til projektet.

Som en del af processen ved kommunale fællesprojekter skal der indhentes en såkaldt § 2 udtalelse fra Kystdirektoratet, inden Kommunalbestyrelsen endeligt beslutter om projektet skal fremmes.

Nedenstående er et kort resume af Kystdirektoratets udtalelse omkring projektet:

Den samlede § 2 udtalelse fra Kystdirektoratet findes i bilag 4.

Kystdirektoratet vurderer overordnet, at der er behov for kystbeskyttelse på projektstrækningen. Kystdirektoratet anbefaler, at Vejle Kommune tydeliggør linjeføringen og konstruktionstyperne i projektet for stormflodsbeskyttelse. Det påpeges, at konstruktionerne skal kunne modstå højvande og bølgepåvirkning, og at overgangene mellem forskellige konstruktionstyper skal være robuste. Derudover bør kommunen udarbejde en klar beredskabsplan for mobile beredskabslementer og overveje deres fundering. Kystdirektoratet anbefaler også, at kommunen inddrager klimaændringer og havstigninger i designet og sikrer løbende vedligeholdelse af kystbeskyttelsen. Endelig skal projektet overholde relevante miljølovgivninger, herunder Natura 2000 og VVM.

På baggrund af Kystdirektoratets udtalelse ønsker forvaltningen, at fremme projektet og igangsætte yderligere detailprojektering med henblik på, at kunne indsende en forbedret ansøgning om tilskud fra kystpuljen 2024, se bilag 1 for

detaljeret tids- og procesplan for projektet.

Nedenstående er uddrag af de kommende vigtige milepæle:

Maj - juni 2024	Beslutning i Byrådet om projektet skal fremmes jf. § 2 i Kystbeskyttelsesloven
Juni - september 2024	Udarbejdelse af konkret projekt for den sammenhængende sikringslinje, i samarbejde og dialog med Vejle Havn og Vejle Spildevand og andre relevante interessenter.
September - oktober 2024	Vedtagelse af kommunal anlægsbevilling til proces og etablering.
September - oktober 2024	Forventet ansøgningsrunde til Kystpuljen 2024
2025	Første realiseringer i projektet

Projektbeskrivelse:

Den sammenhængende sikringslinje, som den er beskrevet i Stormflodsstrategien og det tilhørende løsningskatalog, består af en række delelementer:

Se den samlede projektbeskrivelse, bilag 3.

1. Beredskabs-/kantløsning ved roklubben
2. Sønder Å-stien – forhøjet sti langs med åen
3. Kant/dige løsning på sydkajen langs åen
4. Fjordpromenaden – Membranprojektet (kote 2,5/3 meter) (Er finansieret)
5. Kontraklapper
6. Kantløsning op til kote 2 meter ved havnepladsen
7. Kantløsning langs Nordkajen
8. Kantløsning langs Sydkajen

Projektet Membranen, som er kyststrækningen mellem Bølgen og Skyttehushaven, vil indgå som en del af det kommunale fællesprojekt.

Projektet er i udviklings- og konkretiseringsfasen og forventes klar til realisering i 2027.

Anlægsudgifterne skal ses i forhold til risikoberegningen for stormflodshændelser frem mod år 2100. Den forventede årlige risiko for skader er 52 mio. kr. for Vejle by og forstæder, ifølge de seneste beregninger der er lavet i forbindelse med klimatilpasningsplanen fra februar 2023.

Den samlede anlægsøkonomi for fase 1 er tidligere anslået til ca. 90 mio. kr. eksklusive udgifter til kontraklapper, som er skønnet til at koste ca. 250.000 kr. pr. stk. I forbindelse med igangsættelse af et kommunalt fællesprojekt, vil det skønnede anlægsoverslag blive justeret i forhold til prisudviklingen og de konkrete løsninger.

Vejle Havn vil stå for finansieringen for den del, der vedrører beskyttelsen af Vejle Havn og som udgør godt halvdelen af det skønnede anlægsoverslag. Vejle Spildevand kan alene finansiere sikring af egne anlæg, herunder udløb, kontraklapper og pumpestationer. Den endelige finansieringsmodel skal afklares i forbindelse med selve tilladelsen til etablering af projektet, jf. kystbeskyttelsesloven. Her kan kommunalbestyrelsen fastlægge, hvilke ejere af fast ejendom, der opnår beskyttelse eller anden fordel og derfor kan pålægges bidragspligt. Det vil også være kommunalbestyrelsen, der fastsætter størrelsen af det enkelte bidrag.

Vejle Havn og Vejle Spildevand har været inddraget i arbejdet med stormflodsstrategien og løsningskataloget. De er orienteret om, at Vejle Kommune påtænker at igangsætte og fremme et fælles kommunalt stormflodsbeskyttelsesprojekt for fase 1 i stormflodsstrategien.

Økonomi

Sagen i sig selv indeholder ingen økonomi, men har som formål at fremme et fælles kommunalt stormflodsbeskyttelsesprojekt, som indebærer, at der skal afsættes økonomi til etablering af stormflodsbeskyttelsen. Den eksakte økonomi vil afhænge af de konkrete løsninger og finansieringsmodellen, herunder eventuelt tilsagn om støtte fra staten.

Med udgangspunkt i de tidligere skønnede overslag, vil Vejle Kommunes andel til etablering af sikringslinjen udgøre ca. 30-35 mio. kr. Beløbet skal tages med forbehold, da der er sket en prisudvikling og løsningerne skal konkretiseres yderligere.

Såfremt Byrådet beslutter at fremme et fælles kommunalt stormflodsbeskyttelsesprojekt svarende til fase 1 i stormflodsstrategien, vil der blive arbejdet videre med de konkrete løsninger, finansieringsmodel, herunder ansøgning til statens kystpulje. På baggrund af dette og tilbagemelding fra staten om evt. støtte, vil der blive ansøgt om en anlægsbevilling til proces og anlæg af projektet.

Finansiering af Vejle Kommunes andel er medtaget i budgetnotat vedr. budgetudfordring for perioden 2025-2028, som drøftes på Klima-, natur- og miljøudvalgets møde den 27. maj under punkt 84 med henblik på hvilke drifts- og anlægsudfordringer, der skal forelægges på byrådets budgettemadag den 27. juni.

Klima og resiliensvurdering

Sagen skal være med til at opstarte processen med at få realiseret fase 1 i stormflodsstrategien, så Vejle by og havn bliver robust og resilient over for fremtidens stigende vandstande og stormfloder. I fase 1 etableres en sikringslinje der kan håndtere en vandstand i fjorden på 2 meter over normal vandstand. Ved etablering af sikringslinjen reduceres risikoen for oversvømmelser og værditab væsentligt i årene frem. Vejle by og havn vil blive sikret til det der i år 2065 vil svare til ca. en 100-års hændelse.

Sagens videre forløb

Sagen skal behandles i Økonomiudvalget og Byrådet.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget overfor byrådet anbefaler,

at der fremmes et kommunalt fællesprojekt for stormflodsbeskyttelse af Vejle by og havn jf. fase 1 i stormflodsstrategien,

at finansiering af den kommunale del af projektet medtages i det/de kommende budgetprocesser, og

at der søges statens pulje til kystbeskyttelse om tilskud til et kommunalt fællesprojekt på strækningen omfattet af fase 1 i stormflodsstrategien.

Beslutning

Anbefalet.

Bilag

Bilag 1_Tids- og procesplan

Bilag 2_Politisk beslutning om kommunalt fællesprojekt

Bilag 3_Projektbeskrivelse inkl. anlægsoverslag og finanseringsforslag

Bilag 4_Kystdirektoratets udtalelse til kommunalt fællesprojekt – Fase 1 i stormflodssikring af Vejle

Bilag 5 Proces for kommunalt fællesprojekt

Punkt 98: Opfølgning på temamøde om Økolariets fremtidige udvikling

00.22.00-G01-4-24

Resumé

Økolariet blev etableret i 2003 og står efter 20 års kontinuerlig vækst som et succesfuldt grønt fyrtårn for Vejle Kommune – en national attraktion, videns- og oplevelsescenter. Økolariet står dog ved en skillevej, hvor potentialet og konkurrencen er større end nogensinde før. For at forblive relevante har den nuværende udstilling, teknik og bygningen omkring behov for modernisering og samtidig begrænser rammerne en fortsat vækst.

Der er behov for en forundersøgelse, som kan give de politiske beslutningstagere et solidt grundlag til at beslutte, om Økolariet skal vedligeholde sin nuværende position eller fortsætte sin vækst. Der ansøges om 400.000 kr. til forundersøgelsen fra Klimapuljen under Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Sagsfremstilling

Idéen om Økolariet opstod som en del af den lokale og internationale Agenda21 plan sidst 1990'erne. Formålet var at skabe et hus, hvor skoleelever kunne modtage undervisning i samfundsrelevant naturvidenskab og bæredygtighed, og hvor alle kommunens borgere gratis kunne få viden om natur og miljø samt opnå forståelse for deres bæredygtige valg i hverdagen. Målet var 35.000 gæster årligt og det var også forventningen, at Økolariet kunne blive et økonomisk aktiv for handel og turisme i byen.

Økolariet har siden åbningen haft over 1.150.000 gæster og over 240.000 skoleelever gennem undervisningsforløb. Der er oplevet kontinuerlig vækst i besøgstallet med nu omkring 95.000 gæster årligt, heraf en stadig større del turister og mere end 10.000 skoleelever/årligt.

Med en gennemsnitlig forløbstid på 2,5 timer pr gæst/skoleelev leverer Økolariet årligt 237.500 timers direkte påvirkning mod grønnere adfærd gennem øget indsigt i klima og bæredygtigt.

Økolariet er et ”grønt fyrtårn” for Vejle Kommune og har udviklet sig fra at være en mindre kommunal formidlingsenhed til at være en national viden- og oplevelsesattraktion med stor succes og anerkendelse.

Situationsanalyse, se bilag 1

Ved Økolariets 10 års jubilæum i 2013 vedtog det politiske udvalg ny strategi for de kommende års udvikling af Økolariet. Ved sit 20 års jubilæum står Økolariet og Vejle Kommune på en brændende platform med behov for en tilsvarende analyse- og strategiproces for at kunne tilrettelægge Økolariets fremtid. En indledende SWOT-analyse er opstillet i bilag 1 ”situationsanalyse”:

Forslag til videre proces

Klima-, Natur- og Miljøudvalget har d. 6. november 2023, drøftet videreudviklingen af Økolariet under en temadrøftelse som opfølgning af studietur til Sverige. Her blev beslutningen, at der skulle arbejdes videre på udviklingen af Økolariet 2.0.

Økolariet og Vejle Kommune ønsker at gennemføre en forundersøgelse, som kan give de politiske beslutningstagere et solidt grundlag til at beslutte, om Økolariet skal vedligeholde sin nuværende position eller fortsætte sin vækst. Forundersøgelsen ses som et helt centralt element ift. både at vise potentialet i forskellige veje/ideer, men også ift. at skærpe konceptet og sikre at projektet bliver holdbart og levedygtigt ift. økonomi, fysiske rammer og indhold.

Forundersøgelsen vil afdække målgrupper, indhold og aktivitetsprogram, funktionsprogram, markeds- og forretningsanalyse, potentialer for Vejle Kommune og opstille fremtidige udviklingsscenarier for Økolariet version 2.0. (Se bilag 2).

Økonomi

Økolariets estimat for gennemførelse af forundersøgelsen er kr. 400.000 kr. eksklusiv moms.

Beløbet foreslås finansieret af Klima-, Natur- og Miljøudvalgets Klimapulje, hvor der inden mødet resterer 7,1 mio. kr. i 2024.

Bevilliges økonomien vil udvalget løbende blive orienteret i forundersøgelsens fremdrift og til efteråret præsenteret for forskellige scenarier.

Klima og resiliensvurdering

Hver dansker udleder i gennemsnit 17 tons CO2 årligt. Vi kan hver især direkte påvirke de 12 tons CO2 ved at træffe grønne valg i hverdagen. Klimabevidst adfærd og de grønne valg har afgørende betydning for at nå Klimaplanens målsætning om 70% reduktion i 2030 og klimaneutralitet i 2050. Derfor er det vigtigt, at vi mobiliserer borgerne i den grønne omstilling. Økolariet er en helt central platform i dette arbejde.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at Klima-, Natur- og Miljøudvalget bevilliger 400.000 kr. fra Klimapuljen til en forundersøgelse- og strategiproces, som skal afdække fremtidspotentialerne for Økolariet, og

at udvalget drøfter en videre proces for udvikling af Økolariet.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Bilag 1 situationsanalyse - KNMU 27-05-2027.pdf

Bilag 2 Forundersøgelse indhold - KNMU 27-05-2024.pdf

Punkt 99: Børne- og ungepolitik

00.16.02-P22-1-23

Resumé

I november 2022 besluttede Børne- og Familieudvalget at revidere den nuværende børne- og ungepolitik. Arbejdet med den nye politik har været inddelt i tre faser: En undersøgende fase, en kvalificerende fase og en afsluttende fase. Vi er nu nået til den afsluttende fase, hvor politikken kvalificeres af Børne- og Familieudvalget inden den sendes i høring mhp. endelig godkendelse i Byrådet.

Sagsfremstilling

I november 2022 besluttede Børne- og Familieudvalget at revidere den nuværende børne- og ungepolitik. Her blev det besluttet, at politikken skulle laves i et tæt samarbejde med børn, unge, forældre, politikere, ledere, medarbejdere og øvrige samarbejdspartnere. Derudover skulle den være forankret i kommunens vision, uden udløbsdato og være en politik for alle børn og unge.

Arbejdet med børne- og ungepolitikken har været inddelt i en undersøgende fase, en kvalificerende fase og en afsluttende fase.

Den undersøgende fase

I den undersøgende fase startede arbejdet med at indsamle inspiration fra andre kommuner og opstart af de første inddragende processer – herunder et digitalt spor, hvor borgere løbende har kunne komme med input til politikken. Det var også i denne fase, at børn, unge, forældre, medarbejdere mv. blev interviewet, og på Vejles Folkemøde blev alle der havde lyst, inviteret til at dele deres perspektiver på det gode børne- og ungeliv i Vejle. Derudover blev der i september 2023 afholdt en temadag for alle Børne- og Ungeforvaltningens øverste ledere, repræsentanter fra FagMED, medarbejdere fra andre forvaltninger samt Børne- og Familieudvalget, hvor formålet var at få deres faglige blik på politikens form og indhold.

Den kvalificerende fase

I den kvalificerende fase blev al datamaterialet sammenskrevet. Udkastet blev herefter drøftet først i en større kreds af medarbejdere og ledere i Børn & Unge herunder chefgruppen, Kontaktudvalget, Institutionsrådet, ledergruppen i Familie & Forebyggelse og Direktionen. Med afsæt i de tilbagemeldinger der blev givet, er politikken tilpasset med få justeringer forud for behandlingen i Børne- og Familieudvalget. Politikken blev taget godt imod alle steder. Overordnet blev der peget på, at politikken er tydelig i sit budskab, handlingsanvisende og sætter retning for arbejdet med børn og unge.

Den afsluttende fase

I den afsluttende fase, hvor vi er nu, behandles politikken i Børne- og Familieudvalget og sendes derefter i høring relevante fagudvalg, MED-udvalg, bestyrelser, div. råd og organer. Efter høringsperioden bearbejdes svarene og fremlægges herefter i udvalget mhp. at sende politikken til endelig politisk behandling i Byrådet.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Historik

Børne- og ungedirektøren indstiller, den 4. april 2024, punkt 33:

at Børne- og ungepolitikken behandles i udvalget og sendes i høring i relevante fagudvalg, MED-udvalg, bestyrelser, div. råd og organer forud for endelig politisk behandling.

Beslutning fra Børne- og Familieudvalget, den 4. april 2024, punkt 33:

Børne- og Familieudvalget besluttede, at forvaltningen udarbejder et justeret forslag til behandling i udvalget til næste møde. Høringsprocessen udsættes.

Thyge Havgaard Bjerring og Britta Bitsch var fraværende.

Børne- og ungedirektøren indstiller, den 25. april 2024, punkt 52:

at Børne- og ungepolitikken behandles i udvalget og sendes i høring i relevante fagudvalg, MED-udvalg, bestyrelser, div. råd og organer forud for endelig politisk behandling.

Beslutning fra Børne- og Familieudvalget, den 25. april 2024, punkt 52:

Godkendt.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at Børne- og ungepolitikken sendes til høring i udvalget med henblik på at afgive et høringssvar til Børne- og Familieudvalget.

Beslutning

Udvalget afgav følgende høringssvar;

Klima- Natur & Miljø udvalget anbefaler, at Børne- & Familieudvalget overvejer også at indtænke forhold omkring naturen og klimaet i politikken.

Det kunne fx være forhold omkring at få glæde af og inddrage den omkringliggende natur med bevægelse og undervisning og forståelsen af samspillet mellem mennesket og naturen, hvilke emner hver især må antages at kunne være vigtige læringspunkter og gode forudsætninger for trivsel og indlæring.

Bilag

Børne- og ungepolitik i foreløbigt design

Punkt 100: Deltagelse i kommunale aktiviteter

00.22.00-A26-23-21

Resumé

Deltagelse i kommunale aktiviteter.

Sagsfremstilling

Af Vejle Kommunes Regulativ af 22. januar 2014 om byrådsmedlemmers vederlag og godtgørelse mv. fremgår af punkt 3, litra f, at der kan tillægges erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af andre kommunale hverv end møder, når deltagelsen sker efter anmodning fra byrådet eller byrådets udvalg.

- Ny Rosborg - udvikling af attraktion den 15. maj 2024, fra kl. 08.00 - 15.00
- Udvalgets fælles studietur med TU og ULN, til Amsterdam, Zwolle og Bremerhafen i dagene 21.maj til 23. maj 2024

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget drøfter, om der er behov for, at et eller flere medlemmer af udvalget varetager andre erhverv.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 101: Meddelelser

00.22.00-A26-23-21

Resumé

Meddelelser til og fra Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at meddelelser deles.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 102: Digital godkendelse af beslutningsprotokol

00.22.00-A26-23-21

Resumé

Beslutningsprotokol til digital godkendelse af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen underskrives digitalt ved at trykke på godkend i First Agenda.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at beslutningsprotokollen godkendes.

Beslutning

Godkendt.